

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/22/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5622201084
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2022:5622201084.1

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletú U.Í. A., nar. XX. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu X. O. XXXX/XX, U. O. - Z. O., dieťa rodičov: matky I. B., nar. XX. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu G. S. XX/X, U. O. - N. a otca O. A., nar. XX. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu S. XXXX/XX, U. O.Š., v súčasnosti bytom XX. P. XX, H., v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie:

1. Matka maloletej I. B., nar. XX. X. XXXX je p o v i n n á o d o v z d a ť maloletú U. A., nar. XX. X. XXXX do starostlivosti otca maloletej O. A., nar. XX. X. XXXX.

2. Do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, vedenej Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod spisovou značkou 9P/22/2022, s a m e n í povinnosť otca prispievať na výživu maloletej U. A., nar. XX. X. XXXX, uložená rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 10P/22/2011 zo dňa 14. 11. 2011, právoplatného dňom 21. 12. 2011 tak, že matka je p o v i n n á p r i s p i e v a ť na výživu maloletej U. A., nar. XX. X. XXXX, vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa, podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, v spojení s § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred, k rukám otca.

II. Súd u s t a n o v u j e Mesto Liptovský Mikuláš, so sídlom Štúrova 1989/41, Liptovský Mikuláš, IČO: 00 315 524, za kolízneho opatrovníka pre maloletú U. A., nar. XX. X. XXXX, na jej zastupovanie v konaní o nariadení neodkladného opatrenia.

III. Súd z a č í n a konanie o zmenu osobnej starostlivosti maloletej U. A..

IV. Súd u s t a n o v u j e maloletej U. A., nar. XX. X. XXXX kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, na jej zastupovanie v konaní o zmenu osobnej starostlivosti.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 31. 3. 2022 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 v spojení s § 366 Civilného mimosporového poriadku, ktorým žiada, aby súd dočasne odovzdal maloletú U. A., nar. XX. X. XXXX, do starostlivosti otca a zaviazal matku prispievať na výživu maloletej v nevyhnutnej miere. Podanie návrhu navrhovateľ odôvodnil tým, že dňa 30. 3. 2022 sa na úrad dostavila bez predvolania stará matka maloletej L. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom S. XXXX/XX, U. O., spolu s maloletou U., z dôvodu podania informácií ohľadom dlhodobého nevhodného správania sa matky maloletej. Stará matka uviedla, že matka maloletej jej dlhodobo bráni v stretávaní sa s vnučkou a maloletej zakazuje akýkoľvek

kontakt s ňou. Stará matka to konzultovala s otcom maloletej, ktorý býva v H.. Otec súhlasí so zverením maloletej do jeho osobnej starostlivosti. Maloletá U. starú matku opakovane žiadala o pomoc, aby niečo urobila a zobrala ju od matky, keďže sa matka k nej nevhodne správa (kričí, fackuje ju, vyčíta jej, že otec na ňu platí málo peňazí a opakovane ju vyhadzuje z domu). Maloletá má k dispozícii niekoľko videí a nahrávok ako ju matka bije po chrbte, kričí a nevhodne nadáva. K nahliadnutiu dala najnovšiu nahrávku z mobilu starej mamy, lebo zo svojho telefónu ich priebežne vymazáva, pretože matka jej kontroluje a berie mobil. Všetky nahrávky má k dispozícii stará matka. Matka sa vydala, s terajším manželom majú dve deti: M. (6 rokov), W. (1 mesiac). Matka s manželom W.V. B. opakovane vyhadzujú U. z domu, po dome sa obidvaja pohybujú nahí a U. je toho svedkom, zakazujú jej kamarátky, nesmie chodiť von. Maloletá uviedla, že s otcom komunikovala a prosila ho, aby si ju zobral do starostlivosti on, lebo v novej rodine svojej matky sa dlhodobo necíti dobre. Maloletá uvádza, že už sa domov k mame vrátiť nechce, bojí sa jej reakcie, bojí sa jej zdvihnúť telefón, bojí sa ísť tam po veci. Na základe uvedených skutočností bola (navrhovateľom) telefonicky kontaktovaná matka I. B., ktorá bola informovaná a oboznámená s vyjadreniami dcéry a starej matky. Navrhovateľ matku žiadal o dostavenie sa na úrad na zistenie jej názoru a vyjadrenia. Matka uviedla, že o dcéru sa riadne stará, dcéra chodí do školy a podľa matky je to v poriadku. Nemôže prísť obratom na úrad, lebo má malé dieťa. Matke bola vysvetlená zložitosť a závažnosť informácií a situácie, ktorú je potrebné obratom vyriešiť. Matka uviedla, že sa potrebuje poradiť s manželom a zavolať. Následne sa dostavila na úrad a k uvedenému uviedla, že na základe pretrvávajúcich problémov s maloletou dcérou U. (dcéra hádže stoličky, hovorí, že sa ide zabiť a iné) a po oboznámení sa so záznamom súhlasí so zverením maloletej do osobnej starostlivosti otca, a aby do času rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení bola maloletá U. v starostlivosti starej matky.

2. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“): Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 24 CMP: Konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

Podľa § 360 ods. 1 CMP: Neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 366 CMP: Neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 367 ods. 1 CMP: Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa § 367 ods. 2 CMP: O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Podľa § 367 ods. 3 CMP: Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Podľa § 367 ods. 4 CMP: Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“): Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP: Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP: V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP: Súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP: Súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

Podľa § 28 ods. 2 ZR: Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 31 ods. 2 ZR: Žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

Podľa § 60 ods. 1 ZR: Okrem prípadov podľa § 39 ods. 3 a § 57 ods. 4 súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iných dôvodov a zároveň je to v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 61 ods. 1 ZR: Opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1, 2 a 3 ZR: Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov: Za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 99,56 eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa a o nezaopatrené dieťa.

3. Civilný mimosporový poriadok, ako osobitný právny predpis (lex specialis), v § 360 a nasl. obsahuje niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach, a to konkrétne vo veciach ochrany maloletého (§ 365 CMP), vo veciach výživného (§ 366 CMP), vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého (§ 367 CMP úprava nariadenia odovzdania dieťaťa osobe, ktorá má maloletého pri sebe do starostlivosti osobe určenej súdom) a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých (§ 368 CMP). Navrhovateľ podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloletého podľa § 367 CMP v spojení s § 366 CMP.

4. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu. Ďalším zo základných zákonných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia je hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Všeobecne platí, že neodkladné opatrenie vyžaduje okrem osvedčenia danosti práva aj naliehavosť takéhoto opatrenia a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, zúžený.

5. Na základe vykonaného dokazovania, v rozsahu nevyhnutne potrebnom na nariadenie neodkladného opatrenia, mal súd za preukázané, že je nevyhnutné bezodkladne upraviť pomery medzi účastníkmi konania. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že maloletá komunikovala s otcom a žiadala ho, aby si ju vzal do starostlivosti, z dôvodu pretrvávajúcich problémov medzi ňou a matkou. U. sa v súčasnosti nachádza (so súhlasom rodičov) u starej matky L. A.. Domov sa vrátiť nechce, bojí sa reakcie matky. Podľa U. sa matka ku nej nevhodne správa, kričí, fackuje ju, vyčíta jej že otec na ňu platí málo peňazí a opakovane ju vyhadzuje z domu. Maloletá má mať k dispozícii viacero nahrávok ako ju matka bije po chrbte, kričí a nevhodne nadáva. Matka uviedla, že sa o dcéru riadne stará. Matka súhlasila, aby bola maloletá zverená do starostlivosti otca, a aby sa do času vydania neodkladného opatrenia starala o ňu stará matka. S poukazom na vyššie uvedené vyjadrenia maloletej súd dospel k záveru, že je nevyhnutné začať konanie o zmenu osobnej starostlivosti o maloletú, v ktorom bude vykonané potrebné dokazovanie na zistenie skutočného stavu veci (výrok III.). V danom štádiu konania je nevyhnutná stabilizácia pomerov medzi účastníkmi konania, keďže z podaného návrhu je zrejmé, že vzťahy medzi matkou a dcérou sú narušené. Maloletá sa odmieta vrátiť do matkinej domácnosti. U. je vzhľadom na svoj vek schopná vyjadriť svoj názor týkajúci sa starostlivosti o ňu. V tomto štádiu konania sa súdu javí vhodnejším prostredím pre jej zdravý duševný a psychický vývin výchovné prostredie u otca. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne do rozhodnutia vo veci samej odovzdáva maloletú do starostlivosti otca (výrok I. bod 1.). Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 10P/22/2011 zo dňa 14. 11. 2011 bol otec zaviazaný prispievať na výživu maloletej v sume 80 eur mesačne k rukám matky. V zmysle neodkladného opatrenia nariadeného týmto uznesením (výrok I. bod 1.) by nebolo spravodlivé, aby bol otec naďalej povinný platiť výživné na maloletú matke, keďže faktickú starostlivosť o maloletú bude zabezpečovať on. Z uvedených dôvodov súd dočasne zmenil vyživovaciu povinnosť k maloletej a uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletej vo výške 30 % zo sumy životného minima (od 1. 7. 2021 vo výške 99,56 eura), ktorá v súčasnej dobe predstavuje 29,87 eura mesačne (výrok I. bod 2.). O výške výživného bolo rozhodnuté podľa § 62 ods. 3 ZR, ako o minimálnej zákonnej výške výživného. Súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nemá reálnu možnosť preskúmať majetkové pomery matky a určiť tak adekvátne výživné zodpovedajúce jej možnostiam a schopnostiam. Bez ohľadu na to, aký má matka príjem a aké sú jej majetkové pomery, alebo aké sú odôvodnené potreby maloletej, je matka povinná zo zákona prispievať na výživu maloletej aspoň v minimálnom rozsahu. Súd ustanovil maloletej kolíznych opatrovníkov (§ 31, § 60 a § 61 ZR), keďže rodičia ju v týchto konaniach (o nariadení neodkladného opatrenia, o zmene osobnej starostlivosti) nemôžu zastupovať, pretože by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletou (výrok II. a IV.).

6. Vo veci samej bude vykonané dokazovanie, ktoré prispeje k náležitému objasneniu skutočného stavu veci. Po vykonaní dokazovania bude následne rozhodnuté o osobnej starostlivosti o maloletú U. v súlade s jej najlepšími záujmami.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu vo výroku I. možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP). Proti tomuto uzneseniu vo výroku II., III. a IV. odvolanie nie je prípustné (§ 355 ods. 2, § 357 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1, 2 CMP)

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. (§ 367 ods. 3 CMP)